

Verslag Ledenbijeenkomst “ Bosbeheer en bomenkapbeleid” van de ledencommissie Limburg en De Kempen op 21 oktober 2019, Podium Babel te Sittard

Aanwezig: 69 leden en niet leden, 3 leden van de leden commissie: Antonie de Beaumont, Cindy Weisscher en Jeannette Hommes (verslag) en 3 afmeldingen van de leden van de ledencommissie: Jos Weijs, Thomas van Gemert (voorzitter) en 1 kandidaat lid: Sander Nijssen. Gastsprekers Cindy Burger, gebiedsmanager Beheereenheid Zuid Limburg NM en Guido Franck, boswachter van Beheereenheid Zuid Limburg NM.

Antonie de Beaumont heet iedereen welkom, legt het doel en programma van de avond uit en introduceert de 2 sprekers. Voor de pauze geven Cindy Burger en Guido Franck een inleiding en bestaat de mogelijkheid om toelichtende vragen te stellen. Tijdens de pauze kan iedereen die wil zijn/haar vragen noteren op een post-it. Deze worden verzameld, gegroepeerd en na de pauze door Cindy en Guido beantwoord.

Cindy Burger geeft aan dat het onderwerp Bosbeheer en bomenkapbeleid enorm leeft. In het voorjaar 2019 was er behoorlijk wat commotie in Nederland. NM heeft toen ook besloten om tijdelijk te stoppen met het kappen van bomen en de achterban te gaan raadplegen. Alle leden van NM (waarvan het email adres bij NM bekend is) hebben een email ontvangen om een digitale enquête in te vullen. Bijna 10.000 reacties zijn binnen gekomen. De resultaten van deze achterban raadpleging zijn gepubliceerd (*kijk [hier](#)*). Cindy Burger licht deze resultaten toe. In dit verslag van de avond worden deze resultaten niet vermeld. In het rapport staan ze duidelijk verwoord en kunt u ze nalezen. Op basis van de uitkomsten van de enquête en de gesprekken met deelnemers aan gebiedsexcursies, zoals in Salland, heeft NM de volgende besluiten genomen:

- De kapvlaktes zullen maximaal 0,5 hectare i.p.v. 2 hectare is
- bij het weer open maken van dichtgegroeide heidevelden en duinen, wil NM dat een zelfde oppervlakte aan bomen wordt herplant.
- In situaties waar sprake is van oude lanen in bos, die we niet meer gaan verjongen als laan en kap alleen vanuit veiligheid een kwestie is, laten we waar dat mogelijk is via afsluiting/ omlegging van paden de laanbomen veilig oud worden en vervallen
- Natuurmonumenten stopt met de verkoop van hardhout. En voor het hout dat naar biomassacentrales gaat, zoekt de natuurorganisatie alternatieven die de CO2 zo lang mogelijk vastleggen.

Cindy Burger geeft ook aan dat het een complexe problematiek is, alles hangt met elkaar samen in het natuurbeheer. Veel dilemma's waarbij naar een balans moet worden gezocht. Daarbij is van groot belang om met de leden van NM in gesprek te blijven.

Zie ook: <https://www.natuurmonumenten.nl/standpunten/bomen-bos-en-bomenkap>
<https://www.natuurmonumenten.nl/nieuws/omgang-met-bos-aangepast-na-gesprek-met-leden>
<https://www.natuurmonumenten.nl/standpunten/stikstof-en-pas>

Vervolgens toont Guido Franck een kaart van Zuid Limburg met de bospercelen die NM in beheer heeft. Wat duidelijk zichtbaar is, is dat ongeveer 1300 hectare bos, versnipperde gebieden zijn.

Er zijn verschillende soorten bossen:

- Hellingbossen met kalkbodem zoals bijv. het Gerendal
- Voormalige productie bossen zoals bijv. het Schinveldse bos
- Bossen met oude boskernen zoals bijv. het Imsteraderbos
- Broekbossen, rivier en beek begeleidende bossen

Guido Franck vertelt wat er gedaan wordt in de bossen:

- Midden bosbeheer, dit is een cyclisch beheer
- Bosrandbeheer i.v.m. rijkdom aan soorten

- Verbindingen maken voor behoud / noodzakelijke verbetering biodiversiteit (van bijv een heide) door bos weg te halen voor bijv. insecten en reptielen zoals de zandhagedis en gladde slang
- Invasieve exoten bestrijding. Een invasieve exoot is bijvoorbeeld de acacia, Amerikaanse eik, Amerikaanse vogelkers. Deze kunnen de inheemse soorten overwoekeren. Daar waar deze exoten problemen (kunnen) geven worden ze bestreden.
- Boskap ten behoeve van een ander natuurstype voor behoud / noodzakelijke verbetering biodiversiteit. Er wordt dan bijv. teruggekeken naar een referentiebeeld tot ongeveer 150 jaar geleden. Hoe was de natuur toen, bijvoorbeeld als het toen heide was en nu niet of nauwelijks meer, dan kan er besloten worden om de bomen te kappen en te zorgen dat er weer heide komt ten behoeve van de biodiversiteit / behoud heidesoorten.

In 2019 was onder andere gepland om op de Brunsummerheide 2 hectare aaneengesloten Amerikaanse eik te kappen. Na het gewijzigde beleid worden de delen bos die we aanpakken uitgevoerd in groottes van maximaal 0,5 hectare. Het streven was in 2045 de laatste Amerikaanse eik op de Brunsummerheide te kappen, dat wordt nu door het gewijzigde beleid later. Bij het bestrijden van deze exoot is de strategie: schoon houden wat schoon is. Zaailingen worden er handmatig uitgetrokken en de Amerikaanse eik wordt vaksgewijs opgeruimd. Ook was gepland om 5 hectare grove den te kappen om een ander natuurstype (heide, richting overgang hoogveen) te creëren. Dit wordt nu na het gewijzigde beleid 1 hectare. Guido Franck geeft aan dat het vanzelfsprekend is dat na kappen er ook altijd weer herplant wordt. Hij is groot voorstander om NIET te zeggen voor iedere gekapte boom 1 boom te herplanten maar om WEL te zeggen herplant hetzelfde oppervlakte als dat er gekapt is: dus 1 hectare gekapt = 1 hectare herplanten.

Na de pauze werden de vele vragen die tijdens de pauze genoteerd zijn beantwoord door Cindy Burger en Guido Franck.

Een paar van de vragen worden hier beschreven:

- Waar worden de 1,1 miljoen bomen die de provincie Limburg wil planten, geplaatst? Antwoord: de nieuwe ecooloog die bij Beheereenheid Zuid Limburg start zal onder andere gaan onderzoeken op welke plekken van of nabij NM er nog bomen geplant kunnen worden. Denk hierbij aan bijv. het planten van bomen als buffer, verbinding of versterking bestaande natuurgebieden; aanleg van kleinschalige landschapselementen; voorkomen erosie; nieuwe bosbestemmingen op logische locaties. Verder wordt gestreefd naar samenwerken met andere gebieden van bijv. Staatsbosheer en Limburgs Landschap.
- Waarom moet er op de Brunsummerheide meer heide komen, want dit vraagt ook veel onderhoud? Antwoord: Op de Brunsummerheide is een bijzonder natuurstype zoals de vennetjes en het hoogveen. Vooral op die plekken waar het natuurstype erg zeldzaam is wordt het extra onderhouden.
- Wanneer wordt een exoot inheems? Antwoord: Als een exoot oké is dan hij inheems worden. Oké is als deze exoot NIET alles gaat overwoekeren, Bijvoorbeeld een mispel en walnootboom waren ooit exoten. We beschouwen ze nu als inheems. Echter een Amerikaanse eik groeit 2x zo snel als een inheemse eik en kan daardoor in 40 jaar tijd alles overwoekeren. Het is van belang dat er verschillende soorten bomen zijn er niet een monopolie van 1 soort komt.

Jeannette Hommes (secretaris van de leden commissie) bedankt Cindy Burger en Guido Franck voor hun interessante verhalen en zeer informatieve antwoorden op de gestelde vragen.

Van de aanwezige leden van NM blijkt van een groot aantal leden hun email adres niet bekend te zijn bij Natuurmonumenten. Wilt u als lid van NM de uitnodigingen voor de ledenbijeenkomsten, de maandelijkse Nieuwsbrief met regionaal nieuws en andere mailing van NM ontvangen geef dan uw email adres door aan het kantoor in s 'Graveland. Dit kunt u doen via deze weblink <https://www.natuurmonumenten.nl/service/wijzigen?subject=Nieuw%20e-mailadres>

Jeannette Hommes, Secretaris ledencommissie Limburg en De Kempen